

PRAVILO – „NE ČINI ZNAČAJNU ŠTETU” U EU PROJEKTIMA

Irena Križ Šelendić, dipl.ing.građ.

Ravnateljica Uprave za energetsku učinkovitost
u zgradarstvu, projekte i programe EU

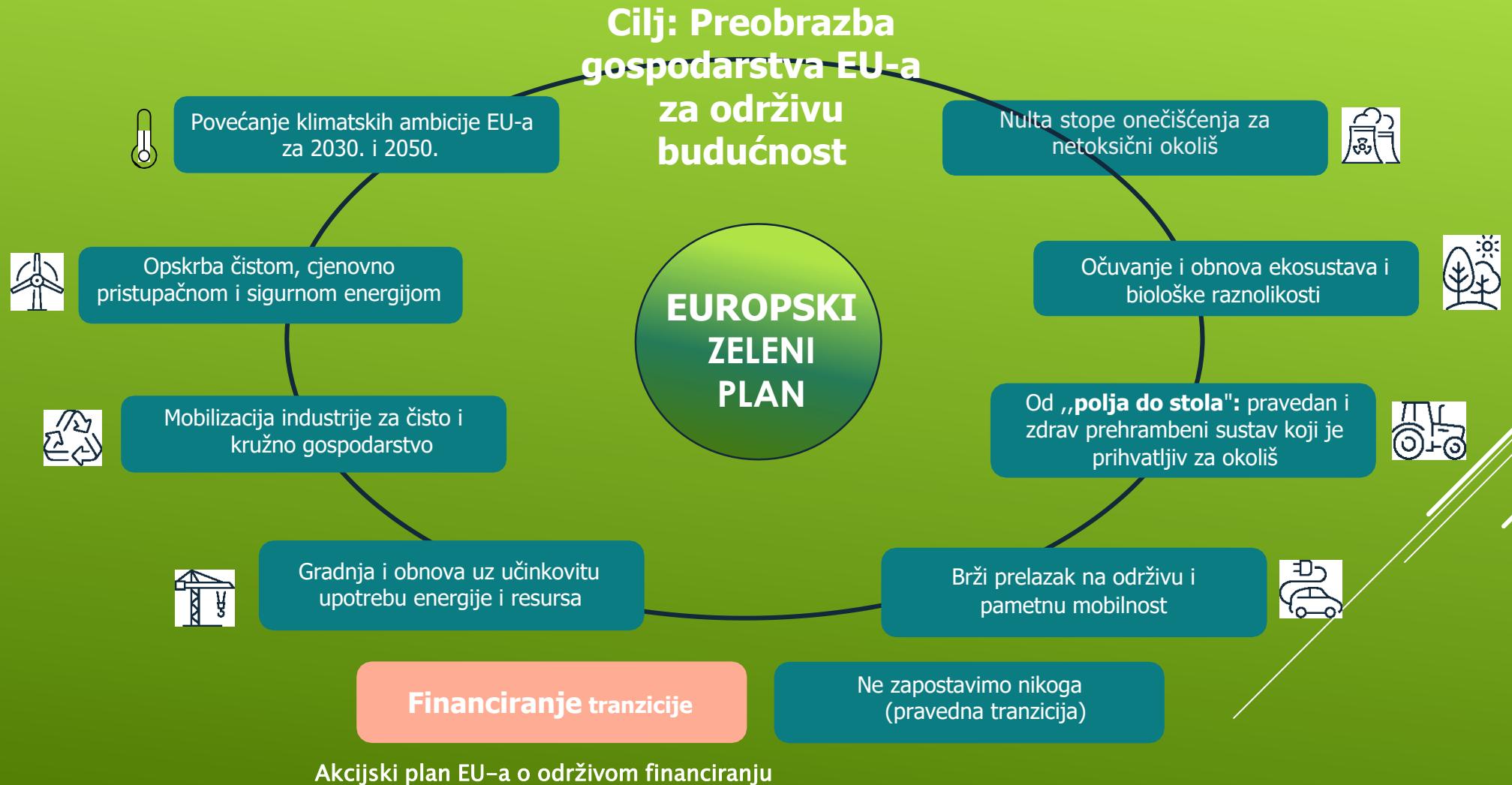
CILJEVI TAKSONOMIJE

Kako bi se ispunili klimatski i energetski ciljevi EU-a za 2030. i ciljevi Europskog zelenog plana potreban je zajednički jezik i jasna definicija onoga što je „održivo”.

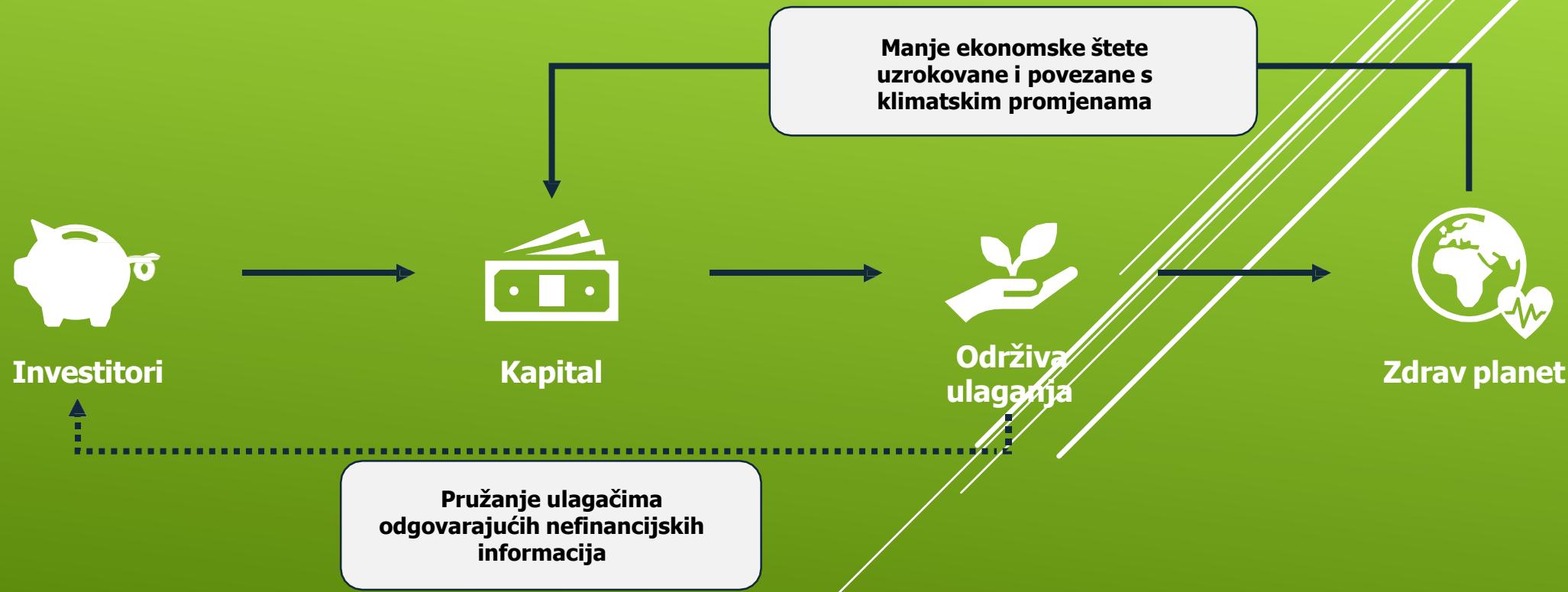
Stoga je bilo nužno stvaranje zajedničkog sustava klasifikacije održivih gospodarskih aktivnosti ili „taksonomije EU-a”.

EU taksonomija služi kao je alat investitorima za donošenje odluke o ulaganju u okolišno prihvatljive gospodarske aktivnosti.

TAKSONOMIJA EU-A PROIZAŠLA JE IZ EUOPSKOG ZELENOG PLANA

AKCIJSKI PLAN EU-A ZA ODRŽIVO FINANCIRANJE IMA ZA CILJ PREUSMJERITI TOKOVE KAPITALA PREMA ODRŽIVIM ULAGANJIMA

TAKSONOMIJA EU-A USMJERENA JE NA POSTIZANJE KLIMATSKIH I ENERGETSKIH CILJEVA EU-A ZA 2030 I EUROPSKOG ZELENOG PLAN

Taksonomija EU-a pruža univerzalnu definiciju okolišnih održivih gospodarskih aktivnosti za tvrtke i investitore u širokom rasponu industrija

- ✓ popis aktivnosti koje daju značajan doprinos barem jednom od okolišnih ciljeva EU-a, a istodobno ne štete niti jednom cilju

Za svaki od 6 ekoloških ciljeva pripremljen je iscrpan **tehnički dodatak (technical annex)**.

TAKSONOMIJA EU-A DEFINIRA ŠTO JE „ZELENO”

Sadržavati **2 delegirana akta i 6 dodataka** (koji pokrivaju 6 održivih ciljeva)

Delegirani akt

Članak 8. Akta o izvještavanju

Dodatak 1

- Ublažavanje klimatskih promjena

Dodatak 2

- Prilagodba klimatskim promjenama

Dodatci 3-6

- Održivo korištenje i zaštita **vodnih** i morskih resursa;
- Prijelaz na **kružno gospodarstvo**;
- Prevencija i kontrola **zagađenja**
- Zaštita i obnova **biološke raznolikosti** i ekosustava

Službeni dokumenti

TAKSONOMSKI PRISTUP

1. Odrediti **prihvatljivost** gospodarske aktivnosti

Pridonosi li potencijalno gospodarska aktivnost postizanju jednog od 6 ciljeva održivosti EU-a? Je li navedena u jednom od 6 odgovarajućih dodataka Taksonomije?

2. Utvrditi **doprinosi li** gospodarska aktivnost značajno, tj. je li u skladu s kriterijima za tehnički pregled

Je li priroda u kojoj se aktivnost provodila održiva? Zadovoljava li tehničke kriterije provjere „najbolji u klasi“?

3. Potvrditi da aktivnosti **ne čine bitnu štetu** (**DNSH načelo**) za ostalih 5 ciljeva održivosti EU-a

Koči li aktivnost u isto vrijeme napredak prema ostalih 5 ciljeva? Ispunjava li i ove detaljne kriterije?

4. Potvrditi da su **minimalni** (opći) **zahtjevi** zadovoljeni tijekom izvođenja aktivnosti

Jesu li ispunjeni kriteriji iz Vodećih načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima i smjernica OECD-a?

PRAVILO – „NE ČINI ZNAČAJNU ŠTETU”

DNSH – „Do no significant harm”

Uredba o uspostavljanju Instrumenta za oporavak i otpornost predviđa da mjere uključene u oporavak države članice i Plan otpornosti (RRP) NE dovedu do značajne štete za bilo koji od šest okoliša ciljevi u smislu članka 17. Uredbe o taksonomiji:

**Ublažavanje
klimatskih
promjena**

**Prilagođavanje
klimatskim
promjenama**

**Održiva uporaba i
zaštita voda i
morskih resursa**

**Kružno
gospodarstvo,
uključujući
prevenciju otpada
i recikliranje**

**Prevencija
onečišćenja i
kontrola zraka,
vode ili tla**

**Zaštita i obnova
biološke
raznolikosti i
ekosustava**

C6.1. Obnova zgrada

Ukupna procijenjena vrijednost ulaganja za komponentu (EUR)

789.037.096

Reforme i investicije koje podrazumijevaju određene troškove

Razdoblje provedbe Procijenjeni trošak

C6.1. R1	Dekarbonizacija zgrada	2/2020 6/2026	763.952.485
C6.1. R1-I1	Energetska obnova zgrada	2/2020 6/2026	132.722.808
C6.1. R1-I2	Obnova zgrada oštećenih u potresu s energetskom obnovom	2/2020 6/2026	591.412.834
C6.1. R1-I3	Energetska obnova zgrada sa statusom kulturnog dobra	2/2021 6/2026	39.816.843
C6.1. R2	Razvoj okvira za osiguranje adekvatnih vještina u kontekstu zelenih poslova potrebnih za obnovu nakon potresa	2/2021 6/2026	5.308.912
C6.1. R3	Povećanje učinkovitosti, smanjenje administrativnog opterećenja i digitalizacija procesa obnove	2/2021 6/2026	3.981.684
C6.1. R4	Modernizacija i integracija seizmičkih podataka za proces obnove i planiranje buduće gradnje te monitoring javne infrastrukture	2/2021 6/2026	663.614
C6.1. R4-I1	Razvoj mreže seismoloških podataka	2/2021 6/2026	10.883.270
C6.1. R5	Uvođenje novog modela strategija zelene urbane obnove i provedba pilot projekata razvoja zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama	2/2021 6/2026	2.654.456
C6.1. R6	Pilot projekt uspostave i provedbe sustavnog gospodarenja energijom te razvoj novog modela financiranja	6/2021 6/2026	1.592.674

PRAVILO – „NE ČINI ZNAČAJNU ŠTETU”

Načelo DNSH treba implementirati na 3 razine:

1. Pri izradi glavnog projekta

- ✓ Obnovom zgrada postići će se **najmanje 30% ušteda u primarnoj energiji (Eprim)** u odnosu na stanje prije obnove - **ovo ćemo osigurati na razini cijele komponente, dakle prosječna ušteda svih zgrada Na razini svake zgrade su obavezne uštede u toplinskoj energiji ($Q_{h,nd}$) od minimalno 50%, odnosno za kulturnu baštinu minimalno 20% $Q_{h,nd}$ ili E_{prim}**
- ✓ U slučaju zamjene postojećih neučinkovitih sustava grijanja i kotlova (npr. na bazi ugljena ili loživog uha ili standardnih postojećih plinskih kotlova/ bojlera) s visokoučinkovitim kondenzacijskim kotlovima na plin **potpora takvim bojlerima neće predstavljati više od 20% investicije**

PRAVILA – „NE ČINI ZNAČAJNU ŠTETU”

2. Pri izvođenju (izvođači moraju poštivati sve propisane zahtjeve)

- ✓ Gospodarski subjekti koji provode obnovu **ograničavaju stvaranje otpada** u procesima koji se odnose na izgradnju i rušenje u skladu s EU Protokolom o gospodarenju otpadom od gradnje i rušenja.
- ✓ Operatori koji provode obnovu morat će osigurati da **građevinski dijelovi i materijali** korišteni u obnovi zgrade **ne sadrže azbest niti tvari koje izazivaju veliku zabrinutost**. Također, morat će se osigurati da **građevinski dijelovi i materijali** korišteni u zgradama **koji mogu doći u kontakt sa stanarima emitiraju manje od maksimalne propisane količine štetnih spojeva**.
- ✓ Tijekom građevinskih radova poduzet će se mjere kojima se onečišćenje zraka, tla i podzemnih voda te buka svode na najmanju mjeru. **Radovi će se izvoditi samo u dnevnom razdoblju**, svi **rastresiti materijali će biti sklonjeni kako bi se spriječilo rasipanje tijekom kiše i vjetra**, a sva **uklanjanja i demontaže građevnih elemenata i materijala vršit će tehnikama koje sprečavaju širenje prašine i štetnih tvari na susjedne površine**, te će se kada je potrebno **koristiti zaštitne ograde**.

3. Pri stručnom nadzoru (morati biti navedeno kako smo osigurali DNSH princip u Završnom izvješću nadzornog inženjera)

OBRAZAC 7. OBRAZAC USKLAĐENOSTI PROJEKTNOG PRIJEDLOGA S DNSH NAČELOM

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO PROSTORNOGA UREĐENJA,
GRADITELJSTVA I DRŽAVNE IMOVINE

POZIV NA DODJELU BESPOVRATNIH SREDSTAVA

Energetska obnova višestambenih zgrada

OBRAZAC 7. OBRAZAC USKLAĐENOSTI PROJEKTNOG PRIJEDLOGA S DNSH NAČELOM

Ovaj poziv se finansira iz Mechanizma za oporavak i otpornost

Potrebno je ispuniti posljednji stupac u kojem će se obrazložiti na koji način konkretni projektni prijedlog zadovoljava uvjete iz pojedinog zahtjeva DNSH, odnosno na koji način je sukladan s obrazloženjem navedenim u stupcu „Usklađenost s DNSH načelom na razini Poziva“.

C6.1. R1-II Energetska obnova zgrada

Kontrolna lista

Okolišni cilj	Usklađenost s DNSH načelom na razini Poziva	Obrazloženje sukladnosti projektnog prijedloga s navedenim načelima (ispunjava Prijavitelj)
I. Ublažavanje klimatskih promjena	<p>Energetskom obnovom višestambenih zgrada postići će se ušteda godišnje potrebne energije za grijanje (QH_{nd}) (kWh/god) od najmanje 50% u odnosu na stanje prije obnove, čime će se na razini investicije C6.1. R1-II postići prosječna ušteda primarne energije (Eprim) (kWh/god) od najmanje 30% u odnosu na stanje prije obnove i smanjenje emisija stakleničkih plinova.</p> <p>Predmet energetske obnove su višestambene zgrade, odnosno Pozivom neće biti sufinancirana energetska obnova zgrada koje su namijenjene vađenju, skladištenju, transportu ili proizvodnji fosilnih goriva.</p> <p>Financiranje ugradnje kotlova i sustava grijanja na prirodnji plin u višestambene zgrade koje su uključene u širi program energetske obnove zgrada, bit će u skladu s Dugoročnom strategijom obnove nacionalnog fonda zgrada do 2050. i Direktivom o energetskim svojstvima zgrada, što će dovesti do znatnog poboljšanja energetske učinkovitosti.</p> <p>U slučaju zamjene postojećih neučinkovitih sustava grijanja i kotlova (npr. na bazi ugljena ili loživog ulja ili standardnih postojećih plinskih kotlova/ bojlera) s visokoučinkovitim kondenzacijskim kotlovima na plin, bit će potreban poseban obrazloženje.</p>	<p>Obrazloženje – ispunjava Prijavitelj – pozvati se na dokumente i provedene procedure kojima se potvrđuje sukladnost projektnog prijedloga s navedenim načelima</p>

OBRAZAC 7. OBRAZAC USKLAĐENOSTI PROJEKTNOG PRIJEDLOGA S DNSH NAČELOM

	<p>će zadovoljen uvjet da zamjena dovodi do znatnog smanjenja emisija stakleničkih plinova i znatnog unapređenja okoliša (osobito zbog smanjenja onečišćenja) i javnog zdravlja, posebno na područjima na kojima su EU-ovi pragovi za kvalitetu zraka utvrđeni Direktivom 2008/50/EU premašeni ili bi mogli biti premašeni, npr. pri zamjeni sustava grijanja i kotlova na bazi ugljena ili loživog ulja, obzirom da su kondenzacijski bojeri barem 30% energetski učinkovitiji te generiraju 30% manje emisija od postojećih neučinkovitih sustava grijanja i kotlova koji će biti zamijenjeni u sklopu obnove. Potpora takvim bojerima neće predstavljati više od 20% ukupne vrijednosti radova.</p>		
II. Prilagođavanje klimatskim promjenama	<p>Procjena klimatskih rizika koji bi mogli biti relevantni za svako ulaganje u okviru ove mjere provedena je u nacionalnoj Strategiji prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2040. godine s pogledom na 2070. godinu. U energetski obnovljenim višestambenim zgradama poboljšat će se toplinska ugodnost te se energetskom obnovom neće povećati štetni učinak trenutačne ili očekivane buduće klime na stanare.</p>	<p><i>Obrazloženje – ispunjava Prijavitelj – pozvati se na dokumente i provedene procedure kojima se potvrđuje sukladnost projektnog prijedloga s navedenim načelima</i></p>	<p><i>Obrazloženje – ispunjava Prijavitelj – pozvati se na dokumente i provedene procedure kojima se potvrđuje sukladnost projektnog prijedloga s navedenim načelima</i></p>
III. Održiva uporaba i zaštita voda i morskih resursa	<p>Predmet energetske obnove su postojeće višestambene zgrade priključene na komunalnu infrastrukturu vodovoda i odvodnje otpadnih voda. U okviru ovog Poziva ne sufinancira se ugradnja uredaja za vodu. Energetska obnova višestambenih zgrada ne odnosi se i nije štetna za obalni i morski okoliš niti za vodna tijela (uključujući površinske i podzemne vode), odnosno ne nanosi se bitna šteta predmetnom okolišnom cilju.</p>	<p><i>Obrazloženje – ispunjava Prijavitelj – pozvati se na dokumente i provedene procedure kojima se potvrđuje sukladnost projektnog prijedloga s navedenim načelima</i></p>	<p>IV. Kružno gospodarstvo, uključujući prevenciju otpada i recikliranje</p> <p>Pozivom se od gospodarskih subjekata koji provode energetsku obnovu višestambenih zgrada zahtijeva da ograničavaju stvaranje otpada u procesima koji se odnose na izgradnju i rušenje u skladu s EU Protokolom o gospodarenju otpadom od gradnje i rušenja i uzimajući u obzir najbolje dostupne tehnike i korištenje selektivnog rušenja kako bi se omogućilo uklanjanje i sigurno rukovanje opasnih tvari, te olakšavaju ponovnu upotrebu i visokokvalitetnu reciklažu selektivnim uklanjanjem materijala, koristeći dostupne sustave za sortiranje građevinskog otpada i otpada od rušenja. Građevinski projekti i građevinske tehnike podržavaju kružnost i posebno demonstriraju, pozivajući se na ISO 20887 ili drugi standard za procjenu rastavljivosti ili prilagodljivosti višestambenih zgrada, kako su dizajnirani da budu učinkovitiji u pogledu resursa, prilagodljivi, fleksibilni i rastavljivi kako bi omogućili ponovnu upotrebu i recikliranje.</p> <p>V. Prevencija onečišćenja i kontrola zraka, vode ili tla</p> <p>Od operatora koji provode energetsku obnovu višestambenih zgrada morat će se osigurati da građevinski dijelovi i materijali korišteni u energetskoj obnovi ne sadrže azbest niti tvari koje izazivaju veliku zabrinutost, kako je utvrđeno na temelju popisa tvari za koje je potrebno odobrenje iz Priloga XIV. Uredbe (EZ) br. 1907/2006.</p> <p>Od operatora koji provode energetsku obnovu morat će se osigurati da građevinski dijelovi i materijali korišteni u zgradi, koji mogu doći u kontakt sa stanicama, emitiraju manje od 0,06 mg formaldehida po m³ materijala ili komponente i manje od 0,001 mg kategorija 1A i 1B</p>

Obrazloženje – ispunjava Prijavitelj – pozvati se na dokumente i provedene procedure kojima se potvrđuje sukladnost projektnog prijedloga s navedenim načelima

OBRAZAC 7. OBRAZAC USKLAĐENOSTI PROJEKTNOG PRIJEDLOGA S DNSH NAČELOM

kancerogenih hlapljivih organskih spojeva po m ³ materijala ili komponente, nakon ispitivanja u skladu s CEN / TS 16516 i ISO 16000-3 ili drugim usporedivim standardiziranim uvjetima ispitivanja i metodom određivanja. Poduzet će se mjere za smanjenje emisije buke, prašine i onečišćujućih tvari tijekom građevinskih radova, sukladno Zakonu o gradnji članku 133. Uređenje gradilišta, koji zahtijeva da se na gradilištu predvide i provode mjere zaštite na radu te ostale mjere za zaštitu života i zdravlja ljudi u skladu s posebnim propisima, te kojima se onečišćenje zraka, tla i podzemnih voda te buka svode na najmanju mjeru. Tako će se prilikom energetske obnove višestambene zgrade izvoditi samo u dnevnom razdoblju, svi rastresiti materijali će biti sklonjeni (prekrivanjem ili po potrebi vlaženjem) kako bi se spriječilo rasipanje tijekom kiše i vjetra, a sva uklanjanja i demontaže građevnih elemenata i materijala vršit će se tehnikama koje sprečavaju širenje prašine i štetnih tvari na susjedne površine, te će se kada je potrebno koristiti zaštitne ograde. Prihvativi su isključivo visokoučinkoviti kotlovi uskladieni s ekološkim dizajnom, tj. kotlovi koji su u skladu s Direktivom Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda koji koriste energiju (Direktiva 2009/125/CE) i relevantnim provedbenim propisima, npr. Uredba Komisije (EU) 2015/1189 od 28. travnja 2015. o provedbi Direktive 2009/125/CE u pogledu zahtjeva za ekološki dizajn kotlova na kruta goriva.
--

5

VI. Zaštita i obnova biološke raznolikosti i ekosustava	U okviru ovog Poziva ne nanosi se bitna šteta predmetnom okolišnom cilju budući da će se energetski obnavljati već postojeće višestambene zgrade, što se potvrđuje zadnjim važećim aktom koji dokazuje da je višestambena zgrada postrojeća, i to u izgrađenom području. Većina višestambenih zgrada ne nalazi se u ili u blizini područja osjetljivih na biološku raznolikost (uključujući mrežu zaštićenih područja Natura 2000, područja svjetske baštine UNESCO-a i ključna područja biološke raznolikosti, kao i druga zaštićena područja), stoga aktivnosti energetske obnove višestambenih zgrada imaju beznačajno predviđljivi utjecaj.	<i>Obrazloženje – ispunjava Prijavitelj – pozvati se na dokumente i provedene procedure kojima se potvrđuje sukladnost projektnog prijedloga s navedenim načelima</i>
--	---	---

Potpis prijavitelja:

U <umetnuti mjesto>, dana <umetnuti datum> 202__ godine.

Prijavitelj:

<naziv ovlaštenog predstavnika suvlasnika zgrade ili osobe ovlaštene za zastupanje upravitelja zgrade>

Potpis

<umetnuti>

M.P.

6

OBRAZAC 8. IZJAVA GLAVNOG PROJEKTANTA O USKLAĐENOSTI PROJEKTNOG PRIJEDLOGA S DNSH NAČELOM

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO PROSTORNOGA UREĐENJA,
GRADITELJSTVA I DRŽAVNE IMOVINE

POZIV NA DODJELU BESPOVRATNIH SREDSTAVA

Energetska obnova višestambenih zgrada

OBRAZAC 8. IZJAVA GLAVNOG PROJEKTANTA O USKLAĐENOSTI PROJEKTNOG PRIJEDLOGA S DNSH NAČELOM

/

Ovaj poziv se financira iz Mehanizma za oporavak i otpornost

Ja, _____,

(ime i prezime, broj ovlaštenja)

kao glavni projektant, pod materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem:

Predviđenim rješenjima glavnog projekta energetske obnove višestambene zgrade
adresa zgrade (naselje, ulica, kućni broj): _____

katastarska općina: _____

katastarska čestica: _____

ne nanosi se bitna šteta niže navedenim okolišnim ciljevima.

Napomena: Označiti križićem (x) ako je primjenjivo (samo za dijelove označene) i
nadopuniti potrebnim podacima na praznim crtama.

• I. Ublažavanje klimatskih promjena

- Energetskom obnovom višestambene zgrade postići će se projektirana ušteda godišnje potrebne energije za grijanje (Q_{pot}) (kWh/god) od _____ u odnosu na stanje prije obnove, dok je projektirana ušteda godišnje primarne energije (E_{prim}) (kWh/god) od _____ u odnosu na stanje prije obnove;
- Višestambena zgrada koja će se energetski obnoviti nije namijenjena vađenju, skladištenju, transportu ili proizvodnji fosičnih goriva;
- Glavnim projektom je predviđena zamjena postojećih neučinkovitih sustava grijanja i kotlova (npr. na bazi ugljena ili loživog ulja ili standardnih postojećih plinskih kotlova/bojlera) visokoučinkovitim kondenzacijskim kotlovima na plin;
čime se osigurava značajni doprinos predmetnom okolišnom cilju.

• II. Prilagodavanje klimatskim promjenama

U energetski obnovljenim višestambenim zgradama poboljšat će se toplinska ugodnost te se energetskom obnovom neće povećati štetni učinak trenutačne ili očekivane buduće klime na stanare.

OBRAZAC 8. IZJAVA GLAVNOG PROJEKTANTA O USKLAĐENOSTI PROJEKTNOG PRIJEDLOGA S DNSH NAČELOM

• III. Održiva uporaba i zaštita voda i morskih resursa

Predmet energetske obnove je postojeća višestambena zgrada priključena na komunalnu infrastrukturu vodovoda i odvodnje otpadnih voda. U okviru ovog Poziva ne sufinancira se ugradnja uređaja za vodu. Energetska obnova predmetne višestambene zgrade ne odnosi se i nije štetna za obalni i morski okoliš, niti za vodna tijela (uključujući površinske i podzemne vode), odnosno ne nanosi se bitna šteta predmetnom okolišnom cilju.

• IV. Kružno gospodarstvo, uključujući prevenciju otpada i recikliranje

Glavnim projektom energetske obnove višestambene zgrade podržava se kružnost, pozivajući se na ISO 20887 ili drugi standard za procjenu rastavljivosti ili prilagodljivosti zgrada, te se demonstrira učinkovitost u pogledu resursa, prilagodljivost, fleksibilnost i rastavljivost kako bi se omogućila ponovna upotreba i recikliranje.

• V. Prevencija onečišćenja i kontrola zraka, vode ili tla

- Glavnim projektom energetske obnove višestambene zgrade osigurano je da građevinski dijelovi i materijali korišteni u energetskoj obnovi ne sadrže azbest niti tvari koje izazivaju veliku zabrinutost, kako je utvrđeno na temelju popisa tvari za koje je potrebno odobrenje iz Priloga XIV. Uredbe (EZ) br. 1907/2006;
- Građevinski dijelovi i materijali projektirani za korištenje u višestambenoj zgradi koji mogu doći u kontakt sa stanicama emitiraju manje od 0,06 mg formaldehida po m³ materijala ili komponente i manje od 0,001 mg kategorija 1A i 1B kancerogeni hlapljivi organski spojevi po m³ materijala ili komponente, nakon ispitivanja u skladu s CEN / TS 16516 i ISO 16000-3 ili drugim usporedivim standardiziranim uvjetima ispitivanja i metodom određivanja;
- Glavnim projektom je osigurana ugradnja visokoučinkovitih kondenzacijskih kotlova uskladenih s ekološkim dizajnom, tj. kotlova koji su u skladu s Direktivom Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda koji koriste energiju (Direktiva 2009/125/CE) i relevantnim provedbenim propisima, kao što je Uredba Komisije (EU) 2015/1189 od 28. travnja 2015. o provedbi Direktive 2009/125/CE u pogledu zahtjeva za ekološki dizajn kotlova na kruta goriva.

• VI. Zaštita i obnova biološke raznolikosti i ekosustava

Predmet energetske obnove je postojeća višestambena zgrada, što se dokazuje zadnjim važećim aktom koji je prilog dokumentacije projektnog prijedloga, i to u izgrađenom području. Stoga se projektnim prijedlogom ne nanosi bitna šteta predmetnom okolišnom cilju.

Također, predmetna višestambena zgrada ne nalazi se u ili u blizini područja osjetljivih na biološku raznolikost (uključujući mrežu zaštićenih područja Natura 2000, područja svjetske baštine UNESCO-a i ključna područja biološke raznolikosti, kao i druga zaštićena područja), stoga aktivnosti energetske obnove višestambene zgrade imaju beznačajno predviđljivi utjecaj.

Potvrđujem da su navedeni podaci u ovoj Izjavi istiniti te istu ovjeravam pečatom i svojim vlastoručnim potpisom.

Potpis glavnog projektanta:

U < umetnuti mjesto >, dana < umetnuti datum > 202__ godine.

Glavni projektant:
< naziv >

Potpis
< umetnuti >

M.P.

OBRAZAC 9. IZJAVA IZVOĐAČA O USKLAĐENOSTI RADOVA S DNSH NAČELOM

POZIV NA DODJELU BESPOVRATNIH SREDSTAVA

Energetska obnova višestambenih zgrada

OBRAZAC 9. IZJAVA IZVOĐAČA O USKLAĐENOSTI RADOVA S DNSH NAČELOM

Ovaj poziv se financira iz Mechanizma za oporavak i otpornost

Ja, _____
(ime i prezime, OIB i funkcija)

kao osoba ovlaštena za zastupanje izvođača _____ na projektu energetske obnove višestambene zgrade, pod materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem:

Izvođenjem radova na višestambenoj zgradi
adresa zgrade (naselje, ulica, kučni broj): _____

katastarska općina: _____

katastarska čestica: _____

ne nanosi se bitna šteta niže navedenim okolišnim ciljevima.

Napomena: *Oznaciti križićem (x) ako je primjenjivo (samo za dijelove označene □) i nadopuniti potrebnim podacima na praznim crtama.*

- I. Ublažavanje klimatskih promjena

Radovi energetske obnove predmetne višestambene zgrade izvedeni su sukladno glavnom projektu energetske obnove zgrade, čime se postižu svi projektirani ciljevi kojima se osigurava značajni doprinos predmetnom okolišnom cilju.

- II. Prilagodavanje klimatskim promjenama

Radovi energetske obnove predmetne višestambene zgrade izvedeni su sukladno glavnom projektu energetske obnove zgrade, čime se postižu svi projektirani ciljevi kojima se osigurava ~~penjanje~~ bitne štete predmetnom okolišnom cilju.

- III. Održiva uporaba i zaštita voda i morskih resursa

Radovi energetske obnove predmetne višestambene zgrade izvedeni su sukladno glavnom projektu energetske obnove zgrade, čime se postižu svi projektirani ciljevi kojima se osigurava ~~penjanje~~ bitne štete predmetnom okolišnom cilju.

OBRAZAC 9. IZJAVA IZVOĐAČA O USKLAĐENOSTI RADOVA S DNSH NAČELOM

• IV. Kružno gospodarstvo, uključujući prevenciju otpada i recikliranje

- Prilikom izvođenja radova energetske obnove višestambene zgrade ograničeno je stvaranje otpada u procesima koji se odnose na izgradnju i rušenje u skladu s EU Protokolom o gospodarenju otpadom od gradnje i rušenja i uzete su u obzir najbolje dostupne tehnike i korištenje selektivnog rušenja kako bi se omogućilo uklanjanje i sigurno rukovanje opasnih tvari i olakšala se ponovna upotreba i visokokvalitetna reciklaža selektivnim uklanjanjem materijala, koristeći dostupne sustave za sortiranje građevinskog otpada i otpada od rušenja;
- Tehnikama izgradnje podržala se kružnost, pozivajući se na ISO 20887 ili drugi standard za procjenu rastavljivosti ili prilagodljivosti višestambene zgrade, te se demonstrirala učinkovitost u pogledu resursa, prilagodljivost, fleksibilnost i rastavljivost kako bi se omogućila ponovna upotreba i recikliranje.

• V. Prevencija onečišćenja i kontrola zraka, vode ili tla

- Materijali koji su korišteni energetskoj obnovi višestambene zgrade ne sadržavaju azbest niti tvari koje izazivaju veliku zabrinutost, kako je utvrđeno na temelju popisa tvari za koje je potrebno odobrenje iz Priloga XIV. Uredbi (EZ) br. 1907/2006;
- Građevinski dijelovi i materijali korišteni u izvođenju radova energetske obnove višestambene zgrade koji mogu doći u kontakt sa stanarima emitiraju manje od 0,06 mg formaldehida po m³ materijala ili komponente i manje od 0,001 mg kategorija 1A i 1B kancerogeni hlapljivi organski spojevi po m³ materijala ili komponente, nakon ispitivanja u skladu s CEN / TS 16516 i ISO 16000-3 ili drugim usporedivim standardiziranim uvjetima ispitivanja i metodom određivanja;
- Poduzete su mjeru za smanjenje emisije buke, prašine i onečišćujućih tvari tijekom građevinskih radova na energetskoj obnovi višestambene zgrade, u skladu Zakonom o gradnji članku 133. *Uredjene gradilišta* koji zahtjeva da se na gradilištu predvide i provode mjeru zaštite na radu te ostale mjeru za zaštitu života i zdravlja ljudi u skladu s posebnim propisima, te kojima se onečišćenje zraka, tla i podzemnih voda te buka svodi na najmanju mjeru. Tako su prilikom energetske obnove višestambene zgrade radovi izvođeni samo u dnevnom razdoblju, svi rastresiti materijali su bili sklonjeni (prekrivanjem ili po potrebi vlaženjem) kako bi se sprječilo rasipanje tijekom kiše i vjetra, a sva uklanjanja i demontaže građevnih elemenata i materijala vršena su tehnikama koje sprečavaju širenje prašine i štetnih tvari na susjedne površine, te se po potrebi koristila zaštitna ograda;
- Sukladno glavnom projektu energetske obnove zgrade ugrađeni su visokoučinkoviti kondenzacijski kotlovi uskladijeni s ekološkim dizajnom, tj. kotlovi koji su u skladu s Direktivom Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda koji koriste energiju (Direktiva 2009/125/CE) i relevantnim provedbenim propisima, kao što je Uredba Komisije (EU) 2015/1189 od 28. travnja 2015. o provedbi Direktive 2009/125/CE u pogledu zahtjeva za ekološki dizajn kotlova na kruta goriva.

• VI. Zaštita i obnova biološke raznolikosti i ekosustava

Radovi energetske obnove predmetne višestambene zgrade izvedeni su sukladno glavnom projektu energetske obnove zgrade, čime se postižu svi projektirani ciljevi kojima se osigurava ~~uvjetovanje~~ bitneštete predmetnom okolišnom cilju.

Potvrđujem da su navedeni podaci u ovoj Izjavi istiniti te istu ovjeravam pečatom i svojim vlastoručnim potpisom.

Potpis osobe ovlaštene za zastupanje izvođača:

U < umestnuti mjesto >, dana < umestnuti datum > 202__ godine.

Osoba ovlaštena za zastupanje izvođača:
< naziv >

Potpis
< umestnuti >

M.P.

OBRAZAC 10. IZJAVA NADZORNOG INŽENJERA O USKLAĐENOSTI PROJEKTA S DNSH NAČELOM

Prilog Završnom izješču nadzornog inženjera

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO PROSTORNOGA UREDJENJA,
GRADITELJSTVA I DRZAVNE IMOVINE

POZIV NA DODJELU BESPOVRATNIH SREDSTAVA

Energetska obnova višestambenih zgrada

OBRAZAC 10. IZJAVA NADZORNOG INŽENJERA O USKLAĐENOSTI PROJEKTA S DNSH NAČELOM

Ovaj poziv se financira iz Mehanizma za oporavak i otpomost

Ja, _____,

(ime i prezime, broj ovlaštenja)

kao glavni nadzorni inženjer/nadzorni inženjer na projektu energetske obnove višestambene zgrade, pod materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem:

Izvođenjem radova na višestambenoj zgradi

adresa zgrade (naselje, ulica, kućni broj): _____

katastarska općina: _____

katastarska čestica: _____

ne nanosi se bitna šteta niže navedenim okolišnim ciljevima te su radovi izvedeni u skladu s glavnim projektom energetske obnove predmetne zgrade.

Napomena: Označiti križićem (x) ako je primjenjivo (samo za dijelove označene i nadopuniti potrebnim podacima na praznim crtama).

• I. Ublažavanje klimatskih promjena

- Radovima energetske obnove višestambene zgrade postignuta je ušteda godišnje potrebne energije za grijanje (~~Q_{над}~~) (kWh/god) od _____ u odnosu na stanje prije obnove, dok ušteda godišnje primarne energije (~~E_{над}~~) (kWh/god) iznosi _____ u odnosu na stanje prije obnove;
- Energetski obnovljena višestambena zgrada nije namijenjena vađenju, skladištenju, transportu ili proizvodnji fosilnih goriva;
- Radovi zamjene postojećih neučinkovitih sustava grijanja i kotlova (npr. na bazi ugljena ili loživog ulja ili standardnih postojećih plinskih kotlova/ bojlera) visokoučinkovitim kondenzacijskim kotlovima na plin izvedeni su sukladno glavnom projektu;

čime se osigurava značajni doprinos predmetnom okolišnom cilju.

• II. Prilagođavanje klimatskim promjenama

Radovima energetske obnove višestambene zgrade poboljšana je toplinska ugodnost te se energetskom obnovom nije povećao štetni učinak trenutačne ili očekivane buduće klime na stanare.

OBRAZAC 10. IZJAVA NADZORNOG INŽENJERA O USKLAĐENOSTI PROJEKTA S DNSH NAČELOM

• III. Održiva uporaba i zaštita voda i morskih resursa

Predmet energetske obnove je postojeća višestambena zgrada priključena na komunalnu infrastrukturu vodovoda i odvodnje otpadnih voda. U okviru ovog Poziva ne sufinancira se ugradnja uređaja za vodu. Energetska obnova višestambene zgrade ne odnosi se i nije štetna za obalni i morski okoliš, niti za vodna tijela (uključujući površinske i podzemne vode), odnosno ne nanosi se bitna šteta predmetnom okolišnom cilju.

• IV. Kružno gospodarstvo, uključujući prevenciju otpada i recikliranje

- Radovima energetske obnove višestambene zgrade ograničeno je stvaranje otpada u procesima koji se odnose na izgradnju i rušenje u skladu s EU Protokolom o gospodarenju otpadom od gradnje i rušenja i uzete su u obzir najbolje dostupne tehnike i korištenje selektivnog rušenja kako bi se omogućilo uklanjanje i sigurno rukovanje opasnih tvari i olakšala ponovna upotreba i visokokvalitetna reciklaža selektivnim uklanjanjem materijala, koristeći dostupne sisteme za sortiranje građevinskog otpada i otpada od rušenja;
- Tehnikama izgradnje podržana je kružnost, pozivajući se na ISO 20887 ili drugi standard za procjenu rastavljivosti ili prilagodljivosti višestambene zgrade, te je demonstrirana učinkovitost u pogledu resursa, prilagodljivost, fleksibilnost i rastavljivost kako bi se omogućila ponovna upotreba i recikliranje.

• V. Prevencija onečišćenja i kontrola zraka, vode ili tla

- Materijali korišteni u energetskoj obnovi višestambene zgrade nisu sadržavali azbest niti tvari koje izazivaju veliku zabrinutost, kako je utvrđeno na temelju popisa tvari za koje je potrebno odobrenje iz Priloga XIV. Uredbi (EZ) br. 1907/2006;
- Građevinski dijelovi i materijali korišteni u višestambenoj zgradi koji mogu doći u kontakt sa stanarima emitirali su manje od 0,06 mg formaldehida po m³ materijala ili komponente i manje od 0,001 mg kategorija 1A i 1B kancerogeni hlapljivi organski spojevi po m³ materijala ili komponente, nakon ispitivanja u skladu s CEN / TS 16516 i ISO 16000-3 ili drugim usporedivim standardiziranim uvjetima ispitivanja i metodom određivanja;
- Poduzete su mjere za smanjenje emisije buke, prašine i onečišćujućih tvari tijekom građevinskih radova na energetskoj obnovi višestambene zgrade, sukladno Zakonu o gradnji članku 133. *Uređenje gradilišta* koji zahtijeva da se na gradilištu predvide i provode mjere zaštite na radu te ostale mjere za zaštitu života i zdravlja ljudi u skladu s posebnim propisima, te kojima se onečišćenje zraka, tla i podzemnih voda te buka svodi na najmanju mjeru. Tako su se prilikom energetske obnove višestambene zgrade radovi izvodili samo u dnevnom razdoblju, svi rastresiti materijali bili su sklonjeni (prekrivanjem ili po potrebi vlaženjem) kako bi se sprječilo rasipanje tijekom kiše i vjetra, a sva uklanjanja i demontaže građevnih elemenata i materijala vršila se tehnikama koje sprečavaju širenje prašine i štetnih tvari na susjedne površine, te se kada je bilo potrebno koristila zaštitna ograda;

- Sukladno glavnom projektu energetske obnove zgrade ugrađeni su visokoučinkoviti kondenzacijski kotlovi usklađeni s ekološkim dizajnom, tj. kotlovi koji su u skladu s Direktivom Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda koji koriste energiju (Direktiva 2009/125/CE) i relevantnim provedbenim propisima, kao što je Uredba Komisije (EU) 2015/1189 od 28. travnja 2015. o provedbi Direktive 2009/125/CE u pogledu zahtjeva za ekološki dizajn kotlova na kruta goriva.

• VI. Zaštita i obnova biološke raznolikosti i ekosustava

Predmet energetske obnove je postojeća višestambena zgrada, i to u izgrađenom području. Stoga se projektnim prijedlogom ne nanosi bitna šteta predmetnom okolišnom cilju.

Također, višestambena zgrada ne nalazi se u ili u blizini područja osjetljivih na biošku raznolikost (uključujući mrežu zaštićenih područja Natura 2000, područja svjetske baštine UNESCO-a i ključna područja bioške raznolikosti, kao i druga zaštićena područja), stoga aktivnosti energetske obnove višestambene zgrade imaju beznačajno previdljivi utjecaj.

Potvrđujem da su navedeni podaci u ovoj Izjavi istiniti te istu ovjeravam pečatom i svojim vlastoručnim potpisom.

U <unetnuti mjesto>, dana <unetnuti datum> 202__ godine.

Glavni nadzorni inženjer/nadzorni inženjer:
<naziv>

Potpis
<unetnuti>

M.P.

NACIONALNI PLAN OPORAVKA I OTPORNOSTI 2021.-2026.

MPGI – Tijelo državne uprave nadležno za inicijativu C6. Obnova zgrada (NT)

C6. OBNOVA ZGRADA	
C6.1. R1-I1 Energetska obnova zgrada	
POZIV NA DOSTAVU PROJEKTNIH PRIJEDLOGA (sustav eNPOO) • objavljen u travnju, zatvoren u kolovozu 2022.	NPOO.C6.1.R1-I1.01 Energetska obnova višestambenih zgrada
PRIJAVLJENO PROJEKTNIH PRIJEDLOGA	235
ODOBRENO PROJEKTNIH PRIJEDLOGA	95
UGOVORENI PROJEKTI (do kraja 2022.)	91
ALOKACIJA POZIVA (mil €)	39,82 + 3,98 povećanje
UGOVORENO - MOO (mil €)	39,54
POVRŠINA ZGRADA (GBP/m ²)*	391.181,39
PROSJEČNA PROJEKTIRANA UŠTEDA Eprim (%) - ugovoreni projekti	60
PROSJEČNA PROJEKTIRANA UŠTEDA QH,nd (%) - ugovoreni projekti	70

- do kraja 2022. ugovoren 91 projekt EO postojeće VSZ (neoštećene u potresu) u okviru inicijalne alokacije u 18 hrvatskih županija
 - 75 integralna EO, 15 dubinska obnova i 1 integralna EO s mjerama zaštite od požara
 - prijelaz energetskog razreda D → B
 - najveća projektirana ušteda QH,nd 86,06%
 - najveća projektirana ušteda Eprim 86,65%
 - najveći GBP zgrade 16.634,20 m²
 - na 37 projekata se provode horizontalne mjere (elementi pristupačnosti - dizala, rampe i sl.; uređenje zelenih površina; parkirališta za bicikle)
- 27.12.2022. povećana alokacija na 43,8 milijuna eura
- u tijeku je postupak dodjele za projektne prijedloge koji ulaze u dodatnu alokaciju Poziva nakon čega će s uspješnim prijaviteljima biti sklopljeni Ugovori o dodjeli bespovratnih sredstava

*NPOO pokazatelj - ugovoreni projekti (NPOO ciljna vrijednost 180.000 m²)

HVALA NA PAŽNJI !